

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

3. SKUPINA: 18. I 19. STOLJEĆE

ŠKOLSKA GODINA: 2016. / 2017.

UTORAK, 7. veljače 2017.

13:00 – 14:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI TESTA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovati će se s nula bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk.g. 2015./2016.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajte i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Tko je autor djela čiju naslovnicu vidite na slici?

- A. John Locke
- B. René Descartes
- C. Denis Diderot
- D. Thomas Hobbes

1	
---	--

2. Koji je grad prvi u Slavoniji dobio status slobodnog kraljevskog grada 1765.?

- A. Požega
- B. Osijek
- C. Vinkovci
- D. (Slavonski) Brod

1	
---	--

3. Koje je godine Pruska stekla status kraljevine?

- A. 1701. god.
- B. 1657.. god.
- C. 1713. god.
- D. 1688. god.

1	
---	--

4. Koji je od navedenih gradova 1770. postao ratna luka Habsburške Monarhije?

- A. Pula
- B. Kraljevica
- C. Bakar
- D. Mali Lošinj

1	
---	--

5. Na čijem su teritoriju Francuzi krajem 18. st. osnovali ovisnu „Batavsku republiku“?

- A. nizozemskom
B. poljskom
C. španjolskom
D. švicarskom

1	
---	--

6. Koje je godine počela izgradnja ceste Karolina (Karlovac-Rijeka)?

- A. 1723. god.
B. 1776. god.
C. 1770. god.
D. 1726. god.

1	
---	--

7. S kime se Napoleon sukobio kod Waterlooa?

- A. Rusima i Prusima
B. Austrijancima i Prusima
C. Englezima i Prusima
D. Englezima i Rusima

1	
---	--

8. Gdje se u Banskoj Hrvatskoj u 18. st. nalazio veliki rudnik bakra?

- A. Lokvama
B. Gvozdanskom
C. Rudama kod Samobora
D. Crnom Lugu

1	
---	--

9. Kako se zvao domaći barokni slikar čije je najpoznatije djelo ciklus slika iz crkve Gospe od Škrpjela kod Perasta?

- A. Frederiko Benković
B. Tripo Kokolja
C. Ivan Ranger
D. Francesco Robba

1	
---	--

II. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Tri od ponuđenih šest pojmova nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne pripisuju.

10. Ratu pridruži mir kojim je okončan.

A. mir u Nystadu

B. mir u Jašiju

C. mir u Srijemskim Karlovcima

D. mir u Aachenu

E. mir u Hubertusburgu

F. mir u Utrechtu/Utrechtski mir

1. _____ rat za španjolsku baštinu

2. _____ Veliki bečki rat/Bečki rat

3. _____ Veliki nordijski/sjeverni rat

3

11. Djelu pridruži ime njegova autora.

A. Matija Antun Relković

B. Ruđer Bošković

C. Antun Kanižlić

D. Baltazar Adam Krčelić

E. Vlaho Stulić (Stulli)

F. Pavao Ritter Vitezović

1. _____ *Kate Kapuralica*

2. _____ *Teorija prirodne
filozofije/Theorija
philosophiae naturalis*

3. _____ *Annuae ili Historia/Annuae
sive historia*

3

III. U sljedećim zadatcima odgovorite na pitanje kratkim odgovorom, riječju ili brojem. Odgovor upišite na praznu crtu.

12. Koji je papa vodio svečanu ceremoniju krunidbe Napoleona za cara 1804.?

1

13. Kako se zvao ekonomist i filozof koji je u 18. st. u Velikoj Britaniji osmislio doktrinu ekonomskog/ gospodarskog liberalizma?

1

_____ (ime i prezime)

14. Koje jer godine provedena reforma izbornog zakona/zakonika koja je omogućila novom plemstvu ulazak u upravu Dubrovačke Republike?

1	
---	--

15. Kako se zvala nova franjevačka provincija nastala 1730-ih izdvajanjem Slavonije i (južne) Ugarske iz franjevačke provincije Bosna Srebrena?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

16. Kako se zovu dokumenti kojima se reguliraju/uređuju odnosi između vlastelina/feudalaca i kmetova, odnosno propisuju se obveze između feudalaca i kmetova?

1	
---	--

17. Koji je grad bio središte Mletačke Dalmacije i sjedište generalnog providura?

1	
---	--

18. Koji se još naziv koristi za Boku kotorsku u vrijeme dok se nalazila u sastavu Mletačke Republike?

1	
---	--

19. Kako se zove dokument kojim su hrvatski staleži u Saboru 1712. regulirali prijenos vladarskih prava habsburške kuće i po ženskoj liniji?

1	
---	--

20. U kojem su hrvatskom gradu 1767. otvoreni Političko-kameralni studiji?

1	
---	--

IV. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene činjenice, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 4. najmlađi.

21. Kronološki poredajte navedene događaje.

- A. ____ ukinuto Hrvatsko kraljevsko vijeće
- B. ____ Marija Terezija obnovila tri stare slavonske županije
- C. ____ Patent/Edikt o ukidanju kmetstva za Hrvatsku i Ugarsku
- D. ____ njemački proglašen službenim jezikom u svim habsburškim zemljama

2	
---	--

22. Kronološkim poredajte bitke.

- A. ____ „bitka naroda“ kod Leipziga .
- B. ____ bitka kod Wagrama
- C. ____ bitka kod Trafalgara
- D. ____ bitka kod Borodina

2	
---	--

23. Kronološki poredajte djela prema redosljedu objavljivanja.

- A. ____ *Gazophylacium*
- B. ____ *Satir iliti divji čovik*
- C. ____ *Oživjela Hrvatska/Croatia Rediviva/Oživljena Hrvatska*
- D. ____ *Razgovor ugodni naroda slovinskoga*

2	
---	--

V. U sljedećim zadatcima od više ponuđenih kronoloških nizova samo je jedan točan. Zaokružite slovo ispred kronološkog niza koji je točan.

24. Koji niz određuje točan kronološki slijed događaja iz ruske povijesti?

- A. bitka kod Poltave→počela gradnja Sankt Peterburga→ na prijestolje stupila Katarina II. Velika→ustanak kozaka pod vodstvom Jemeljana Pugačova
- B. ustanak kozaka pod vodstvom Jemeljana Pugačova→počela gradnja Sankt Peterburga→bitka kod Poltave→na prijestolje stupila Katarina II. Velika
- C. počela gradnja Sankt Peterburga→bitka kod Poltave→na prijestolje stupila Katarina II. Velika→ustanak kozaka pod vodstvom Jemeljana Pugačova
- D. na prijestolje stupila Katarina II. Velika→ustanak kozaka pod vodstvom Jemeljana Pugačova →počela gradnja Sankt Peterburga→bitka kod Poltave

1	
---	--

25. Koji niz određuje točan kronološki slijed događaja iz povijesti SAD-a?

- A. Velika Britanija priznala neovisnost SAD-a→ Ustav Sjedinjenih Američkih Država→G. Washington izabran za prvog predsjednika SAD-a →Povelja o pravima/Zakon o pravima/ Bill of Rights
- B. Velika Britanija priznala neovisnost SAD-a→ Povelja o pravima/Zakon o pravima/ Bill of Rights →Ustav Sjedinjenih Američkih Država→G. Washington izabran za prvog predsjednika SAD-a
- C. Velika Britanija priznala neovisnost SAD-a→ G. Washington izabran za prvog predsjednika SAD-a→ Povelja o pravima/Zakon o pravima/ Bill of Rights →Ustav Sjedinjenih Američkih Država
- D. Velika Britanija priznala neovisnost SAD-a→ G. Washington izabran za prvog predsjednika SAD-a→ Ustav Sjedinjenih Američkih Država→Povelja o pravima/Zakon o pravima/ Bill of Rights

1	
---	--

VI. U sljedećim zadatcima pažljivo pročitate povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja.

26. Pažljivo pročitate ulomak iz izvornog povijesnog teksta i odgovorite na pitanja.

Ova mala republika zaslužuje da je se upozna. U njoj tri staleža ljudi tvore narod od petnaestak tisuća glava. (...). Svake godine na Sv. Ivana sastaju se Poljičani na skupštini koju oni na svom jeziku zovu zbor (...) Rijetko se događa da veliki knez bude izabran bez nasilja, jer rijetko biva da ne postoji više od jedne stranke (...)

Selo Vodice, (...) dobilo je ime po velikom izobilju vode što se tu nalazi(...). ipak se ne može reći da Vodice obiluju bunarima; tu postoji jedna podzemna rijeka (...). teče između sloja i sloja obalnoga mramora, a za plime ne daje osobito zdravo piće (...). Izgled naroda skupljena u crkvi nije mi najavio bogatstvo . (...).

Prvić, Zlarin i Žirje najnaseljeniji su i najugledniji otoci pod šibenskom upravom; oni daju moru velik broj ribara, a zemljištu neumorne ruke koje uzgajaju izvrsno grožđe i ponajbolje masline. (...)

Skradinsko jezero okruženo je brežuljcima blagih padina koji su pogodni za vrsno obrađivanje, ali su ponajviše zapušteni. (...).

A. Koji je naziv putopisnog djela iz kojeg je navedeni tekst?

1	
---	--

B. Tko je autor djela iz kojeg je navedeni tekst (ime i prezime)?

1	
---	--

C. Kako se zove *mala republika* koju autor spominje u tekstu?

1	
---	--

27. Pozorno pročitajte ulomak iz izvornog povijesnog teksta i odgovorite na pitanja

(...) Nezrelost je nesposobnost da se služi razumom bez usmjerenja koje zadaje druga osoba. Kažemo da čovjek ostaje u stanju nezrelosti zbog vlastite krivnje ako uzrok toga stanja nije nedostatak zdravog razuma nego nedostatak odlučnosti i hrabrosti da se njime služi bez ičijeg vodstva. Sapere aude! Imaj hrabrosti da se služiš vlastitim razumom! (...)

- A. Tko je autor djela iz kojeg je navedeni tekst (ime i prezime)?

1	
---	--

- B. Kako se naziva filozofski odnosno intelektualni i kulturni pokret europskog građanstva o kojem autor piše u navedenom tekstu?

1	
---	--

- C. Kako se zove višesveščano djelo pokrenuto 1751. koje je bilo jedan od najvažnijih izvora širenja ideja koje je zastupao taj filozofski odnosno intelektualni i kulturni pokret?

1	
---	--

28. Pozorno pročitajte ulomak iz izvornog povijesnog teksta i odgovorite na pitanja.

U ranu zoru poslao sam kurira u Beč nakon čega smo se uputili u Vrginmost, gdje posvuda, osim u Glini, teritoriji biskupije potpuno presijecaju granicu. Šume su posvuda u najjadnijem stanju, a provincija je putove opet pripremila na nerazuman način; U Vrginmostu smo vidjeli kako izlazi bataljun, prema priloženom (...) koji su činili prilično zgodni ljudi prvog banskog regimenta; oni su prilično dobri pri vježbanju i u stavu pozor, ali nisu tako spretni kao što je to drugi regiment bio. (...)

- A. Tko je autor dnevnčkog zapisa iz kojeg je navedeni tekst?

1	
---	--

- B. Koji dio hrvatskog teritorija (upravno-teritorijalnu jedinicu) autor opisuje u svom dnevničkom zapisu?

1	
---	--

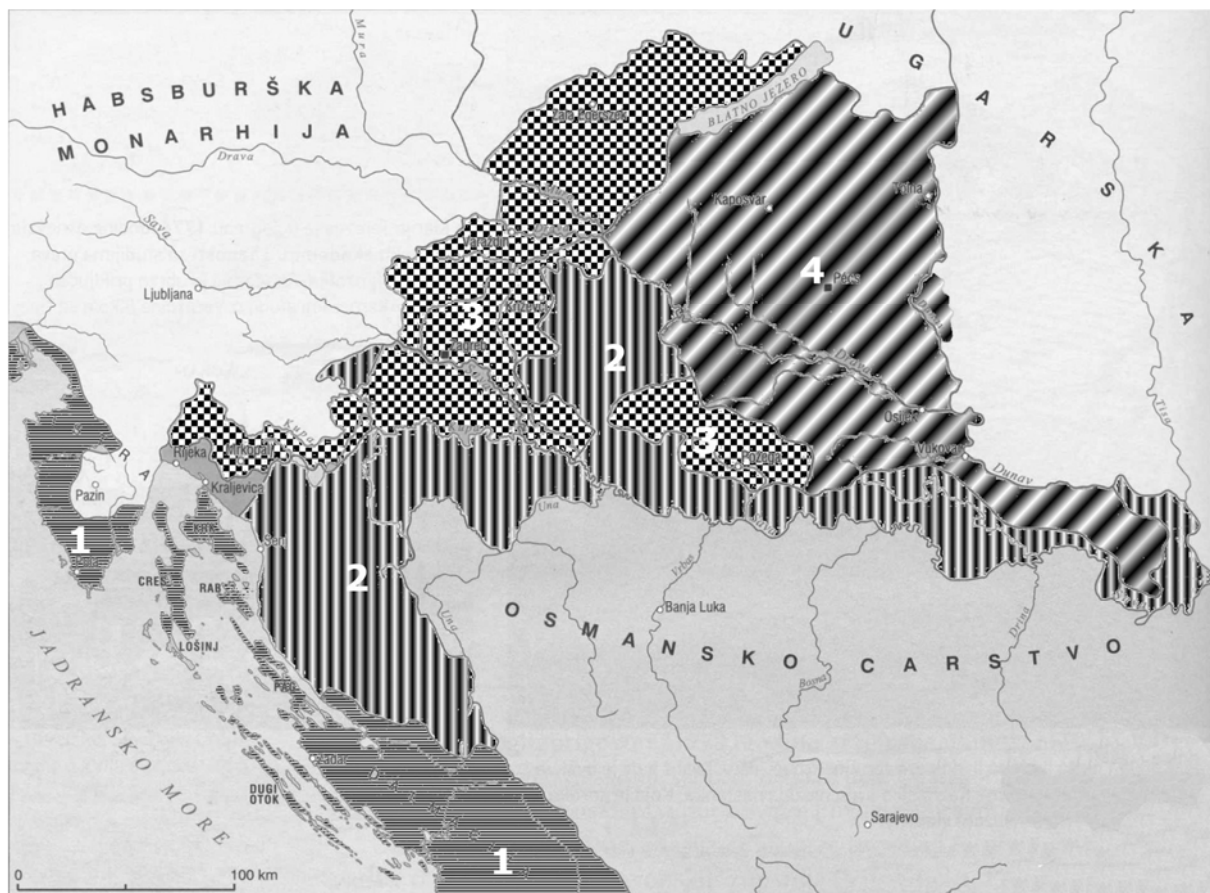
- C. Kako se zvao carski komesar kojega je taj vladar nametnuo za hrvatskog bana?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

VII. U sljedećim zadacima proučite slijepe karte i odgovorite na postavljena pitanja.

29. Pozorno proučite kartu vezanu za upravnu podjelu u vrijeme Josipa II. i odgovorite na postavljena pitanja.

A. Kako se nazivala upravno - teritorijalna jedinica označena okomitim linijama i brojem 2 na karti?

1	
---	--

B. Pod čijom upravom/vlašću se nalazio teritorij označen vodoravnim linijama i brojem 1 na karti?

1	
---	--

C. Kako se nazivala upravno-teritorijalna jedinica označena kosim linijama i brojem 4 na karti kojoj je pripadao prostor dviju slavonskih županija-Virovitičke i Srijemske?

1	
---	--

30. Pozorno proučite kartu vezanu za podjele Poljske i odgovorite na postavljena pitanja.

A. Koju po redu podjelu Poljske prikazuje karta?

1	
---	--

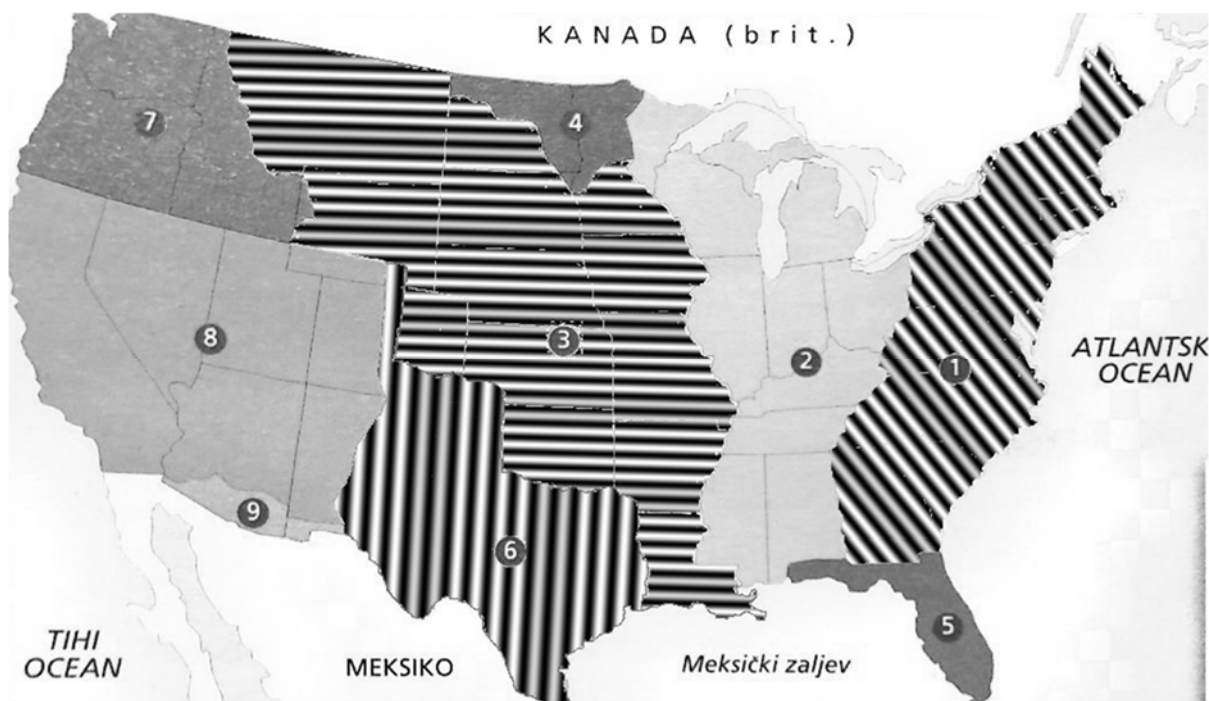
B. Koja je država tijekom te podjele ostvarila teritorijalno proširenje na područje označeno vertikalnim linijama i brojem 1?

1	
---	--

C. Koje su države sudjelovale u ovoj podjeli Poljske?

1	
---	--

31. Pozorno pogledajte kartu razvoja SAD-a i odgovorite na postavljena pitanja.

A. Kojim je brojem na karti označen teritorij prvih 13 britanskih kolonija?

1	
---	--

B. Od koje je države 1803. kupljen teritorij označen na karti brojem 3 i vodoravnim linijama?

1	
---	--

C. Koje je godine pripojen teritorij označen na karti brojem 6 i vertikalnim linijama?

1	
---	--
